CHRISTIANITAS

Žena a dar ľútosti. Srdce ženy – centrum cností domova

P. Bernard-Marie de Chivré OP

27. januára 2021 ✣ ***Spoločnosť***

Teraz žijeme v storočí násilia, inými slovami: v storočí veľkej slabosti citov. Žijeme vo svete, ktorý sa tvári ako silný, ale v skutočnosti je slabý, ustrašený, bezmocný, nahnevaný. Iba málo si ctí ľútosti, ktorá vychádza zo srdca.

Je to vec, o ktorej sa dnes veľmi nehovorí: význam ženinho pádu, jeho „druhá strana“. Vysvetlím, čo mám na mysli. Pohľad súčasného človeka nie je schopný vidieť nič hlbšie než telesnú stránku ženy. Ťažko ho však môžeme viniť: dnes je všetko, dokonca aj to, čomu sa predtým vravelo mravy, usporiadané tak, že sotva môže byť iný. S pádom Evy bola krása obmedzená na púhy telesný prejav vzbudzujúci vášeň (čo vysvetľuje ťažkosti a krízy v manželstvách).

„Had ma preľstil.“ To je priznanie prázdnoty, nesplnené poslanie, ktoré bolo dané žene, tzn. byť kráľovnou. Spomeňte si na staré slovo z francúzštiny „madam“, *ma dame*, „pani moja“, ktoré vyjadruje vznešenosť. A hoci sa žena nechala zviesť a ponížila sa tak do stavu otroctva, Boh nezabudol na jej pôvodnú krásu, ktorú stvoril. Túto krásu neskôr opäť našiel v spanilej tvári Panny Márie, avšak v Eve stále videl odvrátenú stranu stranu krásy: ľútosť nad tým, čo nie je krásne.

V ženskej povahe som vždy pozoroval hrôzu z ohavnosti vo všetkých jej podobách, akoby to bola ozvena z dávnych dôb. Táto hrôza sa týka umeleckej, mravnej aj telesnej ohavnosti. Takto žena ukazuje, že diabol napriek svojmu víťazstvu nikdy nedokáže zničiť opačnú stranu cnosti, ktorá pretrváva v tom, čo Boh stvoril. Táto nádherná žena, ktorá predznamenala Pannu Máriu, nemohla zostať v mysli Boha ako porážka. Diabol nemá vo svojej tragickej kráse známku ľútosti. A Božia ľútosť sa preliala do srdca ženy, aby pohla jej ducha ku krstu slzami zmiešanými s krvou Krista, ktorý je dokonalou Krásou.

Boh povolal ženu na Kalváriu mnohorakými spôsobmi. Spomeňme najprv nepoškvrnenú ženu, jeho Matku. Pripomeňme tiež padlú ženu, Máriu Magdalénu. Je tu tiež Marta, žena plná vášne. Premýšľajme o všetkých utrápených ženách, ktoré udalosti prizerali. Tieto ženy samotné neboli vinné. Boh zhromaždil všetky tie ženy, aby za prítomnosti Panny Márie uvideli zneuctenie telesnej krásy Božieho Syna, a uvedomili si tak, ako bola zneuctená duchovná krása prvej ženy.

Týmto sa tieto ženy zjednotili s umučením Krista, ktorého smrť slúžila k očisteniu ľudského ducha od všetkých škvŕn spôsobených vinou prvej ženy, aby mu navrátila jeho priezračnosť a lesk. Tu obdržala žena svoje poslanie: má vďaka svojej ľútosti nad Ježišom otvoriť svoje srdce, aby z neho vytryskli všetky spásonosné činnosti, ktorých je žena schopná.

Ak je raz duch ženy obnovený, čerpá zo žriedla jej vlastného srdca všetko, čo potrebuje k tomu, aby bola ženou. A to sa týka sebavedomia prameniaceho z jej dôstojnosti ako ženy, odvahy k oddanosti, odhodlania k telesným obetiam znášaným ako zadosťučinenie, nežnosti v prebúdzanie svedomia, statočnosti, pomoci hriešnikom stúpať do výšin svätosti, srdnatosti, s ktorou sa dvíha z trosiek vlastných hriechov a premieňa

ich na zbroj pokánia a radosti.

Kto zvíťazí? Boh alebo diabol? Hriešna žena alebo žena premožiteľka?

Aj keď predtým počúvla diabla, vytrháva teraz duchovne obrodená žena nesmrteľné duše z jeho pazúrov. Je porazený krvou Syna človeka a slzami jeho matky zastupujúcej všetky ženy, ktoré svojou ľútosťou spolupracujú so Spasiteľom v jeho diele milosrdenstva.

Súčasný svet už zabudol, aký má význam táto ľútosť ženy nad svetom. Odvrátil jej ľútosť od jej predmetu smerom k žene samotnej. Máme predsa „oslobodenie žien“. Stalo sa takmer nemožným vysvetliť svetu, že Kalvária je jediným miestom, kde môže žena znovu objaviť svojho ducha vyhnaného dnešným zlom. Tu nachádza odpovede vychádzajúce z oslobodzujúceho nevoľníctva Lásky, ktorú odmieta zvrátený duch „oslobodenia žien“. Skutočná láska pre ňu začína na Kalvárii. Mimo tejto lásky k druhým, k deťom, ktoré má vychovávať, sebaodovzdania, vlasti, Cirkvi, zostáva už len otroctvo vlastného tela na základe lžou oklamaného rozumu.

Zdroj: wikimedia commons

Žena je buď zbožšťovaná alebo posadnutá: „Had ma oklamal.“ Práve skrze ľútosť dáva Boh žene jej dôstojnosť, a to tým, že jej pomáha znovu objaviť srdce. Čím je ľútosť? Je to prejav Božieho milosrdenstva prostredníctvom ľudského ducha. Sv. Tomáš nám hovorí, že ľútosť je najväčšou z mravných cností.

Je to ľútosť, čo obnovuje tri stránky ľudského ducha, bez ktorých by nebol ľudským. Prvá sa týka mravnej zásadovosti. Ľútosť ďalej napomáha k dosiahnutiu cieľa, pretože povzbudzuje nádej. A nakoniec ľútosť obnovuje ľudského ducha, pokiaľ ide o hodnotu jeho predností.

Ak sa raz žena stane „majiteľkou“ ľútosti, je schopná šíriť ju tam, kde ľudská veda zlyháva. Je napríklad schopná zľutovať sa nad bezmocnými a zasvätiť sa pomoci starým ľuďom. Má ľútosť nad neopätovanými citmi. Prejavuje ľútosť nad domýšľavcami považujúcimi sa za múdrych, nad telesnou slabosťou, biednymi a nepriebojnými, so zľutovaním dozerá na druhých pri svojom v podstate nadprirodzenom poslaní prebudiť hlbšie duchovné hodnoty v nesúrodej hávedi, akou sme my.

Počas behu dejín nájdeme vždy nejakú ženu, ktorá v skutočnosti dozerá na muža. Spomeňme na Turíce a onu výnimočnú ženu, ktorá vedie prvé krôčky Cirkvi, obklopenú ustráchanými, úzkostlivými mužmi. Bola to Panna Mária, komu sa od Ducha Svätého dostalo daru vytrvať až do konca. Pozrime sa na dejiny Cirkvi: Máriu Magdalénu, veľkú kajúcnicu zhromažďujúcu okolo seba stovky dievčat, ktoré zavrhujú svoju svetskú ohavnosť a stávajú sa posvätenými, vykúpenými dušami. Pozrime sa na sv. Scholastiku, sv. Klotildu, sv.

Jenovéfu, sv. Alžbetu Durínsku, sv. Janu (Johanku) z Arku, Jeanne Hachette, Ľudovítu de Marillac, Louisu de Betigny, Katarínu Siensku, Teréziu z Ávily a Teréziu z Lisieux. To sú hviezdy medzi hviezdami osvetľujúcimi cestu ľudskou nocou Cirkvi, vlasti, rodín a spoločností, aby prebudili slnko, ktorého pamiatku uchováva žena vo svojom srdci a ktoré Boh poprvýkrát zapálil na Kalvárii prostredníctvom ľútosti.

Dnes žijeme v storočí násilia, inými slovami: v storočí veľkej slabosti citov. Žijeme vo svete, ktorý sa tvári ako silný, ale v skutočnosti je slabý, ustráchaný, bezmocný, nahnevaný. Iba málo si cení ľútosti, ktorá vychádza zo srdca.

Čo je srdce? Je to centrum domácich cností, cností, o ktorých od čias „oslobodenia ženy“ už nik nehovorí, pretože sa už nezaujíma o to, čo sa deje v malom domove, akým je kláštorná cela, v domove, akým je kresťanská domácnosť, veľkom domove, akým je vlasť, ohromnom domove, akým je Cirkev. Domáce cnosti sú cnosti, ktoré sú nevyhnutné pre vytvorenie „domova“: cnosť tichosti, vytrvalosti v sebaodovzdávanie, starostlivosti, obetavosti, a predovšetkým cnosť napĺňania povinností stavu. Jednou vetou, všetky cnosti, ktoré premáhajú lenivosť ducha so všetkými ohavnosťami neusporiadanej zmyselnosti a hriešnych rozkoší.

Je nemalou výzvou pomôcť dnes ľuďom pochopiť, že bez domácich cností je nemožné vytvoriť alebo udržať akúkoľvek spoločnosť. Tieto cnosti vyjadrujú pravú ľútosť a iba v ich napĺňaní spočíva pravá ľútosť. Nič nie je nutné objavovať; je treba žene len pripomenúť nádhernú liturgiu domácich cností. Boh zasadil do hĺbky ženského srdca cit pre túto liturgiu, liturgiu svätých žien na Kalvárii. Predstavte si, aký musel byť návrat týchto žien z Kalvárie, aké potom zavládlo ticho, keď uvideli, akú cenu zaplatil Boží Syn za hriech ich matky Evy.

Prvý krok k obrodeniu spočíva v opätovnom nájdení svojho miesta, hrdinskej, každodennej lásky, znovuoživeniu pamiatky Kalvárie, ktorú je treba rozjímať a podľa nej taktiež žiť. Porovnajme dejiny Cirkvi, svätých žien, matiek, ktoré sa nevzdali, dejiny žien, čo v osamelosti zachovávali panenstvo, zdroj sily, so slobodou a oslobodením žien, ktoré pozorujeme od začiatku dvadsiateho storočia.

Chcete vedieť, ako skončí ten veľký plán oslobodenia ženy? Začal sterilizáciou jej duchovného poslania: už naň nemá čas, pretože bola chytená do pasce vlastnej kariéry. Potom prišla sterilizácia jej ženského vystupovania: amazonka alebo fúria nemajú s prejavom ženskej ľútosti príliš veľa spoločné. Vystupovanie ženy toho veľa vypovedá o jej srdci a duchovnej úrovni. Nasledovala sterilizácia myslenia: už nie je schopná rozpoznať, že má zostať ženou vo všetkom, čo robí. A nakoniec sme dnes svedkami uzákonenej sterilizácie jej materstva.

Na jednej strane máme zmŕtvychvstanie ženského srdca na Kalvárii, na strane druhej máme postupnú sterilizáciu. Odkiaľ sa berú oné domácnosti bez života, deti bez vzdelania, mladiství zločinci, mladí vrahovia? Pretože ženy už nevenujú pozornosť domácim cnostiam, nieto ešte aby v nich rástli. Tieto deti nevedia kam ísť. Už nemajú domov.

Nejde o to, odrezať ženu od vzdelania a kultúry, ale je treba pamätať, že úlohou jej srdca je predovšetkým ľútosť, ktorou dokáže pohnúť svetom a spolupracovať s Kristovým dielom spásy na Kalvárii. Sila srdca ženy, sila jej rozhodnutia svedčí o tom, nakoľko si je vedomá svojho tajomstva. Zákonom ducha nech je tajomstvo; tajomstvo duchovného vnútra.

Krásou ženy bolo tajomstvo ducha, ktorý bol daný zhora, aby pomohla Adamovi vystúpiť nahor. Boh má napriek diablovi, napriek pádu posledné slovo a Vykupiteľ povolal ženy k odovzdaniu života, ktoré je spojené s ľútosťou. Zákonom ženy je život: duchovný život, život srdca, život tela, život mysle, život konania. Je to žena, komu bola zverená starostlivosť o život. Jej poslaním je byť kráľovnou, a to ľútosťou nad svetom ovládaným ohavnosťou, nad malomocným svetom.

Zdroj: wikimedia commons

Malomocenstvo más, malomocenstvo nerozumného materializmu pohanského myslenia je uhranuté grafmi: kilometrami postavených diaľnic, štatistikami pôrodnosti atď. Je uhranuté dialektikou: tézy a antitézy, ale záver nikde. Je uhranuté diagnostikou a testami, aj keby nadmerné experimenty mali chorého priviesť do hrobu. Je uhranuté účtovnými súvahami, bez toho, aby činili rozhodnutia. Sme napodobeninou ľudstva, ktoré krok za krokom smeruje ku konečnému pádu.

Kde je náš charakter, naša osobnosť? Kde je naše svedomie? Naše city, naše modlitby, naša prirodzená láska? Naše víťazstvo nad zlom. Ustráchane pohŕdame priamym, bezprostredným a odvážnym konaním.

Kde nie sú ženy, tam nie je žiadny život. Kde nie sú ženy, tam niet ani úcty k Panne Márii, tam nie sú kňazi, nie je úcta k matkám, nie je domov, nie je nádej v srdci (iba súdne rozhodnutia) a taktiež tam nie je zmysel pre ženskú hrdosť ovenčenú úctou k vrelému, apoštolskému celibátu. Dnes sú ženy profesorkami, doktorkami, ošetrovateľkami alebo sekretárkami, ale strácajú schopnosť starať sa o duchovný život. Keď zmizne nezištnosť ženskej zbožnosti, zostane iba ženské sebectvo, čo je strašná vec, ktorá plodí iba ničotu.

Svet je šialený, a šialenstvo sa prezlieka za úspech. Svet je šialený, pretože ho žena privádza k šialenstvu. Privádza k šialenstvu každého, pretože úplne zahasila plameň krásy, ktorý je znesväcovaný hriechom. Znesvätila svoju ľútosť nad svetom. Kto prejaví ľútosť nad ňou?

Je stále zdrojom života; ale po celú večnosť bude pykať za to, ak zo seba spraví hadie hniezdo. Potrebujeme ženy schopné ľútosti, teda také, ktoré dokážu vzkriesiť navýsosť významné hodnoty rozumu, viery, milosti, odhodlania, čistoty a mravných cností. Svet aj Cirkev, oboje potrebuje ľútosť posvätených žien.

URL adresa článku: https://christianitas.sk/zena-a-dar-lutosti-srdce-zeny-centrum-cnosti-domova/